

Barqaror rivojlanish sari yo'l

3-betda o'qing

Bolalar yiliga 40 mingta reklama ko'radi(!)

6-betda o'qing

INSON va qonun

2023-YIL
12-DEKABR
SESHANBA

№ 49 (1409)

www.hudud24.uz

@adolat_nashrlari

"ADOLAT" milliy huquqiy axborot markazi nashrlariga obuna bo'ling!

"Adolat nashrlari" telegram kanalida kuzating!

www.adolatmarkazi.uz [telegram.me/hudud24official/](https://t.me/hudud24official) facebook.com/hudud24official/

BAYRAM KENG NISHONLANDI

Yangilangan Konstitutsiya dav-latchilik, ijtimoiy-siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy va sud-huquq sohasini bundan keyin ham barqaror rivojlantirish uchun mustahkam zamin yaratdi.

Konstitutsiya kunini yuksak saviyada nishonlash maqsadida joylarda tashkiliy-amaliy hamda ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar bo'lib o'tdi. Jumladan, Toshkent shahrining Sayilgoh ko'chasida O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi kuni bayrami munosabati bilan Adliya vazirligi tomonidan hamkor tashkilotlar bilan birgalikda "Konstitutsiya ko'chasi" tashkil qilindi.

Bayram munosabati bilan fuqarolarning huquqiy bilim va ko'nikmalarini yanada mustahkamlash maqsadida sud, adliya, prokuratura, soliq, bojxona va boshqa o'nlab davlat organlari tomonidan "Konstitutsiya burchaklari" tashkil etildi. Davlat organlari va tashkilotlari tomonidan o'z soha yo'nalishlari bo'yicha Konstitutsiya normalari va aholini qiziqtirgan boshqa qonunchilik hujjatlari bo'yicha huquqiy maslahat va tushuntirishlar berildi.

Shuningdek, tadbir doirasida aholiga qulaylik yaratish maqsadida davlat xizmatlari markazlari, FHDYo organlari va notariuslar tomonidan sayyor xizmatlar ko'rsatildi. Bolalar va yoshlarga Konstitutsiyada belgilangan normalarning mazmun-mohiyatini ochib beruvchi ko'rgazmali materiallar burchagi, Konstitutsiyaning

yaratilishi, takomillashtirish bosqichlarini ifoda etadigan "Konstitutsiya tarixi" burchagi va foto'rgazmasi ham tashkil qilindi.

Taniqli san'atkorlar ishtirokidagi gala-konsert, talaba-yoshlar tomonidan Konstitutsiya normalari aks ettiruvchi sahna ko'rinishlari va musiqiy chiqishlari, fleshmoblar, harbiylarning chiqishlari tadbirlarga o'zgacha ruh bag'ishladi.

Shuningdek, Konstitutsiyaga ehtiromni namoyish qiluvchi "Adliyadan - adliyagacha" shiori ostida bo'lib o'tgan adliya huquqiy marshi tadbiriga alohida ko'tarinkilik baxsh etdi.

Bayram tadbirida "Huquqiy targ'ibot ishlari a'lochisi" ko'krak nishoni va "Umummilliy Konstitutsiya imtihoni" g'oliblarini taqdirlash marosi-mi ham bo'lib o'tdi.

O'z muxbirimiz

Ma'lumki, korrupsiya o'ziga tamagirlikni qamrab olgan holda jamiyatning ma'naviy ustunlari hamda demokratiyani yemirib, mamlakatning iqtisodiy-ijtimoiy va siyosiy taraqqiy etishi uchun ulkan xavf tug'diradi. Etimologik jihatdan "korrupsiya" atamasi lotincha "corruptio", ya'ni "buzish, sotib olish, pora evaziga og'dirish" degan ma'nolarni anglatadi. Korrupsiya shaxsning o'z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish, qonunga xilof ravishda foydalanish, bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish demakdir.

KORRUPSIYASIZ HAYOT – IJTIMOIY- SIYOSIY BARQARORLIK MEZONI

O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi qonuniga ko'ra, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni bevosita amalga oshiruvchi davlat organlari sifatida Bosh prokuratura, Davlat xavfsizlik xizmati, Ichki ishlar vazirligi, Adliya vazirligi, Bosh prokuratura huzuridagi Iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti belgilangan bo'lib, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni qonun hujjatlariga muvofiq boshqa davlat organlari ham amalga oshirishlari nazarda tutilgan. Davlat organlari va tashkilotlari, shu jumladan, mahalliy ijro etuvchi hokimiyat organlarida korrupsiyaga qarshi kurashish, uni keltirib chiqarayotgan sabab va shart-sharoitlarni aniqlash va bartaraf etish borasida tizimli choralar ko'rilmogda.

Korrupsiya keltiradigan zarar barcha davlatlar uchun teng sanalib, mazkur illat davlatning turli sohalarga, xususan, siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy, madaniy jabhalarda amalga oshirilayotgan islohotlarga hamda mamlakatning xalqaro maydondagi imidji va investitsiyaviy jozibadorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Ushbu illat har qanday davlat va jamiyatning siyosiy-iqtisodiy rivojlanishiga jiddiy putur yetkazib, inson huquq va erkinliklarining poymol bo'lishiga olib keladi.

Shu bois, unga qarshi kurash xalqaro ahamiyat kasb etib, jahon siyosatining muhim masalalari qatoridan joy olgan. Korrupsiyaga qarshi muvaffaqiyatli kurash tizimini barpo etishda keng ko'lamli xalqaro hamkorlikni yo'lga qo'yish va xorijiy mamlakatlarning ilg'or tajribasini o'rganish muhimdir. Shu bilan birga, unga tanqidiy yondashgan holda milliy qonunchilik va amaliyotga tatbiq etish lozim. Biroq hozirgi kunda korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining samaradorligini yanada oshirishda jamoatchilikning faolligi yetishmayapti.

Korrupsiyaga qarshi kurashda jahon mamlakatlari tajribasini o'rganish shuni ko'rsatadiki, faqatgina jinoiy qonunchilikni og'irlashtirish yo'li bilan bu salbiy illatga qarshi kurashib bo'lmaydi. Lekin necha yildirki, har bir davlat bu illatdan qutulishning o'ziga xos chorasini izlaydi. Masalan, XXR qonunchiligida juda ko'p miqdorda pora olganlik uchun o'lim jazosi mavjud.

Bu illatni yengish uchun, birinchi navbatda, aholining huquqiy savodxonligini oshirish, fuqarolik institutlari faoliyatini kuchaytirish lozim. Korrupsiyaga qarshi kurashishda aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan muhosasiz munosabatni shakllantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Davlat organlari va boshqa tashkilotlar xodimlarining huquqiy savodxonligini oshirish, ta'lim muassasalarida korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi huquqiy ta'lim va tarbiya masalalari qonunning bir nechta moddalarida o'z ifodasini topgan. Chunki huquqiy ong va huquqiy madaniyati yuksak bo'lgan va huquqiy ta'lim va tarbiya jihatdan yetuk bo'lgan insonlar salbiy illat bo'lmish korrupsiyaga yo'l qo'ymaydi.

Davlatimiz rahbari loqaydlik, beparvolik, poraxo'rlik, korrupsiya, soxtakorlik, mansab vakolatini suiiste'mol qilishga qarshi kurash, ya'ni "Halollik vaksinasi" butun jamiyatning maqsadiga aylanishi kerakligini ko'p marta alohida ta'kidlab o'tishi bejiz emas. Mamlakatimizda korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish sohasida aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini oshirish barchamiz uchun ustuvor vazifa bo'lishi zarur. Jamiyatda korrupsiyaga nisbatan muhosasiz munosabatni shakllantirishimiz, korrupsiya – bu halokat, korrupsioner esa terroristdan ham xavfli falokat keltirishini unutmashimiz kerak.

To'liqin TO'XTASINOV,
huquqshunos

ADABIY AYVON

Shodiyaning boshi qotdi. Pul topmasa, bo'lmaydi. Hozir kim ham qarz berardi? Xayoliga har doimgidek yolg'iz jigari – akasi keldi, ammo qaysi yuz bilan boradi. Ikki kun oldin jiyaniga "gepatit S" tashxisi qo'yilganini kelinoyisidan eshitgan edi.

Q A R Z

Bu kasallikning og'ir formasi bo'lib, bora-bora jigar serrozini keltirib chiqarishi mumkin ekan. Xudo asrasin! Akasiga qo'ng'iroq qilib, ovutgan bo'lsa-da, xabar ololmagan, bugun pul juda-juda zarur bo'lgani uchun ketayotgan edi.

Oyoqlari tosh boylagandek zil-zambil. Ko'nglida ming istihola bilan qadrdon darvozasi-dan kirib bordi. Onasi rayhonlar barq urgan hovli o'rtasidagi o'rik daraxti tagiga o'rnatilgan supada o'tirgan ekan. Uni ko'rib, nursiz ko'zlari charaqlab ketgandek bo'ldi.

– Hoy, Akromjon, singling keldi. Xosiyatxon, bu yoqqa qarang, Shodiya kelibdi.

Onasi har doimgidek o'rni-dan turib, uni mahkam bag'riga bosib ko'rishdi. Dimog'iga rayhon ismi urildi.

Keyin akasi chiqdi, ortidan kelinoyisi. Akasi peshonasidan o'pib qo'ydi, kelinoyisi quchoq ochib ko'rishdi.

– Akmaljon yaxshimi?

– Ha, ruhi tetik, alhamdulillah, kasalgayam o'xshamaydi, o'zing yaxshimisan? Akasi quvnoq gapirishga urinsa-da, ko'zlarida dard bor edi.

Shodiya yerga boqdi. "Qanday aytaman!" Qaynonasi "Akangizda pul bor, jigarlar shunaqa paytda bir-birini qo'llab yuborishi lozim!", – degandi.

– Usta boqib qiynalmayapsizmi? So'rashib o'tdi kelinoyisi dasturxon tuzarkan.

– Ha, amallayapmiz. O'zi shu masalada kelgandim. Aka, ob-havo xabaridan eshitgandim; erta-indin yomg'ir yog'ib qolishi mumkin ekan. Shu... Tomga ozgina pul yetmay qoldi. Ustalar avvalgi haqimizni to'lamasanglar,

ishni to'xtatamiz deyapdi. Shodiya shu gaplarni aytguncha qora terga tushib ketdi. Akasi indamadi, o'rnidan turib uyiga kirib ketdi. Qo'lida yelim qog'ozga o'ralgan bir dasta pul ko'tarib chiqdi.

– Ol, singlim, bori-shu, chamamda yetib qoladi. Tez-roq yopib ola qolinglar, o'zi xom g'isht, yana bir ish ortmasin.

– Rahmat, aka, ammo o'zingiz... Ertaga Akmaljonning dorilariga pul kerak bo'lsa, qiynalib qolmaysizmi?

– Ungacha Xudo – poshsho. Alloh bir yo'l ko'rsatar. Uyalib kelinoyisiga qaradi. Samimiy nigohlar doimgidek tabassum qilib turardi.

– Olavering, Shodiyaxon, o'ylamang, akangizning boshi omon bo'lsin, Xudoyim jiyaningizni dardiga shifo bersin, – dedi.

Onasi akasini uzoq duo qildi. – Bolam "Rahm (qarindoshlik) Arshga osilib: "Kim meni ulasa, Alloh uni ulasin. Kim meni uzsa, Alloh uni uzsin", deydi". Buni Imom Buxoriy rivoyat qilganlar. Silayi rahm qilganing uchun Alloh duolaringni ijobat qilsin. Alloh Akmaljonimni dardiga g'oyibiy shifo bersin! – dedi.

Ustalar ishga tushdi. Yugurib, yelib yurgan Shodiya telefoni jiringlaganini ham sezmay qolibdi. Akasi besh marta qo'ng'iroq qilibdi. Tinchlikmikan?

– Assalomu alaykum, aka!
– Shodiya, Akmalning takroriy tahlillari top-toza chiqdi, o'sha kuni shifoxonadagilar adashib boshqa odamning tahlilini berib yuborgan ekanlar.

– Voy, Xudoga shukur!

– O'sha pul senga mendan hadya! Qaytarishni o'ylama, singlim!

Feruza SALXODJAYEVA

Adliya vazirligi huzuridagi X. Sulaymonova nomidagi Respublika sud ekspertizasi markazi jamoasi markazning sud-avtotexnika ekspertizasi laboratoriyasining katta eksperti Shavkat Mirzayevga turmush o'rtog'i

Ma'rifatxon MIRZAYEVAning vafot etgani munosabati bilan chuqur hamdardlik bildiradi.

